

Proposta de resolució 18

Una persona, un vot

Un dels objectius de Catalunya en Comú ha de ser millorar la qualitat democràtica en tots els seus aspectes, començant per millorar els mecanismes d'elecció de les nostres representants, sent en aquest aspecte imprescindible l'elaboració d'una llei electoral catalana. Actualment el procés per a l'elecció de diputats i diputades al Parlament de Catalunya segueix regulat per la Disposició Transitòria Quarta de l'Estatut de 1979 i l'article 56 de l'Estatut de 2006. Catalunya reproduïx el model electoral espanyol –la Llei Orgànica del Règim Electoral General–, essent Catalunya l'única comunitat autònoma de l'Estat espanyol que no té una llei electoral pròpia i no ha exercit la seva sobirania absolutament plena en aquest àmbit.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que el Parlament de Catalunya ha d'elegir-se per sufragi universal, igual, directe i secret; el sistema electoral, segueix dient l'article, ha de ser de representació proporcional i assegurar l'adequada representació de totes les zones del territori. El sistema electoral vigent s'ha demostrat millorable en relació als principis reconeguts.

Un tret singular del sistema vigent és que reparteix els 135 diputats del Parlament a triar entre les quatre províncies de

manera deliberadament no proporcional a la seva població, de tal manera que Lleida, Tarragona i Girona estan sobrerepresentades.

La combinació d'aquest esbiaixat repartiment d'escons per províncies i la regla D'Hondt fa que el sistema electoral vigent no es caracteritzi precisament per la seva proporcionalitat. La circumscripció de Barcelona tria 85 diputats pels gairebé quatre milions de persones electores que té. Això implica que, si votés tot el cens, hi hauria un escó per cada 47.000 vots. Per contra, Lleida escull 15 escons entre gairebé 300.000 persones electores, de manera que cada escó equival a 20.000 vots. És a dir, un partit necessita molts menys vots a Lleida per aconseguir un diputat. El famós lema del sufragi universal "una persona, un vot" queda així seriosament qüestionat.

A Girona i Tarragona, cada escó té un cost al voltant de 30.000 vots. Històricament els partits nacionalistes catalans han tingut sempre molta presència en el pobles petits i mitjans, herència del pujolisme, i per tant tenen més facilitat de vot a Girona, Lleida i Tarragona que no pas a Barcelona i la seva àrea metropolitana. Per tant, sempre els ha anat bé que el percentatge d'escons de cada partit s'acosti poc al percentatge de vots que obtenen. La regla d'or hauria de ser que si s'aconsegueix el 10% dels vots, s'obtingui el 10% dels escons. La circumscripció única sembla ser una possible solució. Només aleshores ens acostarem a la màxima "una persona, un vot".

A més, la legislació electoral catalana ha de transcendir la seva funció primordial de distribuir escons entre les diferents candidatures. Davant la creixent demanda ciutadana per una major transparència en el funcionament dels partits polítics i les campanyes electorals, així com un control més rigorós de la despesa electoral, la nova legislació ens ofereix una valuosa oportunitat per abordar aquestes qüestions.

Per tot això, Catalunya en Comú considerem que:

1. A part d'un repartiment d'escons més proporcional, la nova llei electoral catalana hauria de garantir una major participació. Aquesta conclusió ens porta a plantejar nous elements a tenir en compte:

- **L'estudi i el desenvolupament de noves formes de democràcia representativa i de vot electrònic.**
- **El dret a vot de totes les persones a partir dels tres anys de residència.**
- **La millora en el sistema d'atenció a persones emigrades que resideixen a l'estranger perquè puguin garantir l'exercici del seu dret a vot.**

2. A més, la nova llei hauria de respectar els següents principis:

- El principi d'igualtat de vot de tots els electors.

- El principi de proporcionalitat entre els vots i els escons obtinguts.
- Una representació equitativa en matèria de gènere.
- L'expressió de la diversitat territorial de Catalunya.

El principi d'igualtat implica que **totes les voluntats ciutadanes han de tenir el mateix valor, s'expressin al territori que sigui.**

El principi de proporcionalitat és efectiu en tant que **el sistema electoral asseguri que el resultat final en escons de cada partit es correspon amb el percentatge de vot que cadascun dels diferents partits o coalicions hagi obtingut.**

La representació equitativa en matèria de gènere ha de concretar-se en **l'establiment de criteris i mesures que facilitin i incentivin la participació, en condicions d'equitat, d'homes i dones en el procés electoral, tant pel que fa a la composició de les candidatures com als i les representants finalment electes.**

L'expressió de la diversitat territorial implica **garantir la representació de tots els territoris, de manera equilibrada i més enllà de les regles de proporcionalitat, en relació a criteris poblacionals estrictes.** Això exigiria l'aplicació d'un mecanisme corrector que atorgui a alguns territoris (menys poblats) més diputats dels que els hi tocarien, els quals, necessàriament, provindrien d'aquells que correspondrien a altres territoris (més poblats).